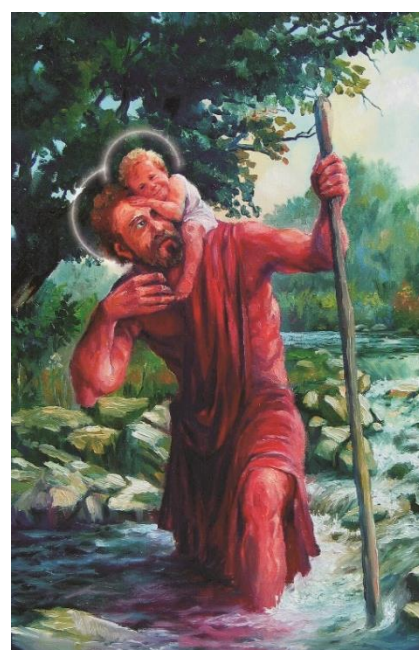

--Z Kościołem na misyjnych drogach--

XXIV OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ ŚW. KRZYSZTOFA
23-30 lipca 2023 r.

MATERIAŁY DUSZPASTERSKO - LITURGICZNE

Warszawa 2023

Spis zawartości:

1. Materiały liturgiczne	3
1.1. Wprowadzenie do liturgii.....	3
1.2. Akt pokutny.....	3
1.3. Homilia.....	4
1.4. Modlitwa wiernych.....	7
1.5. Modlitwa za Kościół Święty.....	7
1.6. Poświęcenie pojazdów i błogosławieństwo kierowców.....	8
2. Materiały duszpasterskie i misyjne	9
2.1. O kulturze na drodze.....	9
2.2. Bezpieczeństwo ruchu drogowego i czynnik ludzki.....	10
2.3. Misja wśród Masajów – wywiad z misjonarzem.....	12
2.4. MIVA Polska polskim misjonarzom w 2022 roku – podsumowanie pomocy.....	16
2.5. Raport wpłat wg diecezji z <i>Akcji św. Krzysztof 2022</i>	18
2.6. Wybrane podziękowania od misjonarzy.....	19
2.7. Lista bieżących próśb od misjonarzy o pomoc na środki transportu.....	22

**Publikacja przygotowana przez MIVA Polska
do użytku wewnętrznego
Redakcja: ks. Jerzy Kraśnicki
Współpraca i opracowanie: Mateusz Sigiel**

„Kościół pozostaje wierny swojej misji, ponieważ taka jest jego natura. Takie jest też każde chrześcijańskie powołanie, którego misyjność Bóg w Trójcy Świętej jedyny daje w sakramencie chrztu świętego. Chyba nikt nie jest w stanie opisać wysiłku misyjnego Kościoła w ciągu minionych dwóch tysięcy lat. To historia ludzi powołanych i posłanych na wszystkie kontynenty zrodziła świętych, a pośród nich są męczennicy i wyznawcy, osoby konsekrowane, kapłani diecezjalni i zakonnicy a także cały zastęp ludzi świeckich”.

(Bp Jan Piotrowski, z homilii wygłoszonej na zakończenie roku formacyjnego CFM w Warszawie, 25.05.2023)

MIVA Polska

ul. Byszevska 1, skr. poczt.112, 03-729 Warszawa

tel.: +48 22 678 59 83; e-mail: biuro@miva.pl

nr Konta: PeKaO SA I/O Warszawa 69-1240-1037-1111-0000-0691-6802

www.miva.pl, www.facebook.com/MIVAPolska

MATERIAŁY LITURGICZNE

---

na XXIV Ogólnopolski Tydzień św. Krzysztofa

(z parafialnym błogosławieństwem kierowców i poświęceniem pojazdów)

Wprowadzenie do liturgii

W imię Jezusa Chrystusa gromadzimy się dziś wokół Jego Ołtarza. Przychodzimy z naszymi prośbami i sprawami, które są ważne dla naszego życia. Tak wiele otrzymujemy od Niego każdego dnia, za co winniśmy Mu nieustannie dziękować. Jest też wiele spraw, które nas przerastają i sami nie radzimy sobie z nimi. Szukamy pomocy z Nieba.

Dziś w szczególny sposób prosimy za wstawiennictwem św. Krzysztofa o Boże błogosławieństwo i opiekę w czasie naszych podróży. Potrzeba nam Bożej łaski i opieki, abyśmy mądrze i roztropnie potrafili korzystać z naszych pojazdów i zawsze bezpiecznie docierać do celu naszej podróży.

Dziś też razem z MIVA Polska dziękujemy Bogu z bezpieczne podróże i jako znak tej wdzięczności włączamy się w misyjną akcję *1 grosz za 1 km* bezpiecznej jazdy na środki transportu dla polskich misjonarzy.

Akt pokutny

Przygotujmy teraz nasze serca do uczestnictwa w Najświętszej Ofierze Jezusa Chrystusa i w pokorze serca stając przed Bogiem, uznajmy nasze własne grzechy popełnione myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem. Dziś przepraszamy dobrego Boga za grzechy i występki kierowców i wszystkich poruszających się po drogach, zwłaszcza za:

- lekkomyślne zachowania na drodze podczas prowadzenia pojazdów i lekceważenie zasad bezpieczeństwa drogowego;
- za brawurę i jazdę z nadmierną prędkością i stwarzanie zagrożenia dla zdrowia i życia własnego oraz innych uczestników ruchu drogowego;
- za jazdę pod wpływem alkoholu i środków odurzających;
- za egoistyczne postawy i brak szacunku wobec bliźnich poruszających się po drodze;

(chwila refleksji w ciszy)

Panie Jezu, który wskazujesz nam drogą wiodącą do Ojca w Niebie, zmiłuj się nad nami.

Chryste, który uczysz nas miłości bliźniego, zmiłuj się nad nami.

Panie Jezu, który pragniesz szczęścia i zbawienia każdego człowieka, zmiłuj się nad nami.

Homilia na XXIV Ogólnopolski Tydzień św. Krzysztofa 2023

(16. niedziela zwykła A)

„Dobry zasiew”

Umiłowani Bracia i Siostry w Chrystusie!

Okres urlopów i wakacji jest dla wielu wzmożonym okresem podróżowania w poszukiwaniu miejsc relaksu i odpoczynku. Poruszając się drogami możemy często obserwować pracę żniwiarzy, którzy z poświęceniem zbierają dojrzałe plony ziemi. Pomimo trudu w ich sercach jest radość, gdy zboże pięknie urosło i dojrzało, a kłosa są dorodne. Jednak czas wegetacji i oczekiwania na żniwa nie jest pozbawiony obaw i niepokoju, bo różne anomalie pogodowe mogą łatwo powodować, że cały nakład pracy i poświęconych środków jest daremny.

We fragmencie Ewangelii na dzisiejszą niedzielę usłyszeliśmy przypowieść o pszenicy i chwacie. Chrystus stara się przybliżyć w niej swoim uczniom rzeczywistość Królestwa Bożego, które przyszedł zapoczątkować na ziemi. Gospodarz obsiał pole dobrym ziarnem, ale gdy ono weszło i zaczęło rosnać spokój gospodarza zostaje zmaćcony przez złą wiadomość, że na polu nie wiadomo skąd, jak i kiedy wyrósł pośród pszenicy kąkol – chwast. Pojawiła się nawet wątpliwość, czy zostało na pewno posiane właściwe ziarno. Żeby ocalić pszenicę, studzy pochopnie sugerują, żeby natychmiast usunąć chwast zanim pszenica dojrzeje. Lecz gospodarz stanowczo im tego zabrania i każe cierpliwie czekać na porę żniwa. Dopiero wtedy będzie czas na zniszczenie chwastu.

Drodzy w Panu!

Świat jest takim ogromnym polem, na którym Bóg zasiał ziarno dobra. W Księdze Rodzaju czytamy: „Wszystko, co Bóg stworzył było bardzo dobre”. Jezus Chrystus przyszedł na świat, aby go odnowić zasiewem Ewangelii. Jego Słowo jest tym ziarnem, bo ono jest Słowem Życia, Prawdy i Miłości. On sam siał to Słowo na Ziemi Palestyńskiej. Potem posyła swoich Apostołów i uczniów na cały świat, aby rozsiewali dobre ziarno Ewangelii po całym świecie. Potem tak samo czynili i czynią ich następcy. Tak czynili przez wieki i nadal czynią zastępy misjonarzy - mężczyźni i kobiety posłani na krańce świata, do wszystkich ludów i narodów „pod słońcem”, na wszystkie kontynenty. Zanim wyruszą w drogę muszą odpowiednio się przygotować. Oprócz duchowego przygotowania, uczą się obcych języków, poznają historię i kulturę krajów i ludów, do których się udadzą... Muszą się w pewien oswoić z „glebą”, gdzie będą dokonywać Bożego zasiewu. Boży siewcy powinni jednak być świadomi, – Chrystus chce powiedzieć - że oprócz nich, są i siewcy kąkolu, którzy rozpowszechniają kłamstwa, wprowadzają niepokój i niezgodę między ludźmi, którzy uczą, że grzech nie istnieje, że człowiek jest normą sam dla siebie i że on jest panem życia, a nie Pan Bóg. Jezus Chrystus pragnie też powiedzieć, że w świecie obok dobra, miłości, piękna i prawdy istnieje zło i grzech. Tak samo Kościół chociaż jest święty świętością Bożą, to jest to społeczność złożona nie tylko ze świętych ale i z grzeszników, wobec których jest pełen cierpliwości, nie dlatego, że toleruje zło, ale dlatego, że daje szansę i czas na nawrócenie. Bóg nie potępia grzesznika, tylko grzech. Chrystus do kobiety cudzołożnej powiedział: „I ja Ciebie nie potępiam. Idź i więcej nie grzesz.”

Przestrzega też uczniów, aby naśladowali Boga w Jego cierpliwości i nie próbowali przyspieszać boskiego sądu. Działając pochopnie i niecierpliwie mogą stać się fanatykami, albo też ukazywać fałszywe oblicze Ewangelii. Chrystus zabrania dwóm porywczym Apostołom – „synom gromu” – Janowi i Jakubowi, sprowadzić ogień na niegościnne samarytańskie miasteczko, bo nie przyjęło Chrystusa i zamknęło się na światło Ewangelii (Łk 9, 51-56) .

Przypowieść o pszenicy i kąkolu może być też przestrożą przed zajmowaniem się jedynie wykorzenianiem i tępieniem zła i grzechu w różnej postaci, pomijając czynienie miłości i miłosierdzia. Bóg jest przecież Bogiem miłości i pragnie zbawienia każdego człowieka.

Drodzy bracia i Siostry!

W Tygodniu św. Krzysztofa zatrzymujemy nasz wzrok na postaci św. Krzysztofa ze starożytności chrześcijańskiej – Patrona Kierowców i podróżnych, udziela On nam pięknej pozytywnej lekcji. My też mamy „nieść Chrystusa”, zgodnie z tym co oznacza Jego imię: Christoforos – z j. greckiego „Niosący Chrystusa”. Jak mówią pobożne legendy, po swoim nawróceniu św. Krzysztof odzyskał piękny wygląd, a jego oddana i wytrwała służba wobec potrzebujących pomocy pielgrzymów i podróżnych sprawiła, że na swoich ramionach mógł nieść samego Jezusa, który mu się ukazał. Nie uląkł się, gdy przyszło mu w czasach prześladowań oddać swoje życie z miłości do Chrystusa. Przykład św. Krzysztofa - podobnie jak życie i przykład każdego Świętego - ukazuje, że dla Boga liczy się odmienione i nawrócone serce, służba dla bliźnich, poświęcenie, czyny miłości, których źródłem jest Boża miłość.

W Tygodniu św. Krzysztofa nie tylko modlimy się o bezpieczne podróże dla kierowców i wszystkich uczestników ruchu drogowego, ale także naszą troską pomocą pragniemy otoczyć polskich misjonarzy i misjonarki. Do dobrych i szlachetnych postaw kierowców oraz mądrej i bezpiecznej jazdy, do wzajemnego szacunku i życzliwości wobec wszystkich uczestników ruchu drogowego niech dołączy wsparcie na środki transportu dla misjonarzy. Jest to nie tylko akt miłości i uczynek miłosierdzia wobec potrzebujących, ale przede wszystkim udział w misji Kościoła – tym ogromnym siewie ziarna Słowa Bożego w świecie. Akcja św. Krzysztof - 1 grosz za 1 kilometr jest akcją misyjną, jest zaproszeniem do wdzięczności Panu Bogu za Bożą opiekę podczas podróży i bezpieczną jazdę, ale też i zachętą, by towarzyszyć misjonarzom posłanym na krańce świata modlitwą i konkretną pomocą materialną, by wyposażyć ich w konieczne narzędzia do ich posługi, jakimi są środki transportu.

Umiłowani w Panu!

Wiele słyszymy o pracy misjonarzy i misjonek w świecie. Możemy się dowiedzieć wiele z portali internetowych i innych mediów. Gdy przybywają do kraju dzielą się swoim doświadczeniem wypełniania powołania misyjnego. Czymże naprawdę jest ich misja? Czymże jest posługa 1743 polskich misjonarzy i misjonek w prawie 100 krajach świata?

Misje z pewnością nie polegają na zmienianiu kultury obcych ludów i narodów albo też na potępianiu i wykorzenianiu zwyczajów niezgodnych z Ewangelią. Misjonarze uczestniczą w tworzeniu nowego świata, świata w którym mieszka Bóg i Jego miłość.

Czymże więc są misje, jeśli nie głoszeniem i ukazywaniem wielkiej Bożej Miłości wobec człowieka, że „Bóg tak umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy kto w

Niego wierzy miał życie wieczne”(J, 3,16). Założone misje, gdzie centralne miejsce zajmuje kościół czy kaplica są nie tylko ośrodkami życia religijnego i miejscem głoszenia Ewangelii, ale także miejscem dawania świadectwa chrześcijańskiego poprzez prowadzone dzieła miłosierdzia, troskę o chorych w misyjnych szpitalach i ośrodkach zdrowia, poprzez opiekę nad seniorami i osobami w podeszłym wiek oraz nad niepełnosprawnymi i sierotami w domach dziecka. W misyjnych przedszkolach i szkołach dzieci i młodzież może znaleźć solidną edukację, a także w wielu przypadkach uczyć się także zawodów.

Jednak aby te misje i oraz aby wielorakie w nich dzieła mogły funkcjonować i rozwijać się, a nade wszystko służyć ludziom, konieczne są środki transportu. W ubiegłym 2023 roku misje w 28 krajach otrzymały wsparcie za pośrednictwem MIVA Polska na 844 różnych pojazdach. W tej liczbie są nie tylko samochody czy motocykle do dyspozycji misjonarzy, ale ambulans do szpitala w Kamerunie w Figuil, autobus do przedszkola i szkoły podstawowej Divine Mercy w Kithatu w Keni, 42 motocykle i 310 rowerów dla katechistów misyjnych, 447 wózków inwalidzkich – Promienie Miłosierdzia dla niepełnosprawnych czy moto-furgon medyczny do peruwiańskich Amazonii.

Pojazdy te są dziełem tak wielu darów serca, tak wielu szczęśliwych podróży, za które kierowcy podziękowali Panu Bogu nie tylko modlitwą ale i ofiarą w myśl hasła 1 gr za 1 kilometr. Ta świadomość towarzyszy wszystkim misjonarzom i misjonarkom otrzymującym pomoc.

„W Argentynie pracuję jako misjonarz 34 lata i cieszę się bardzo, że MIVA Polska kolejny raz pomogła mi w zakupie niezbędnego pojazdu. Ta pomoc była możliwa do zrealizowania tylko dzięki Wam, Kochani Dobrodzieje i Przyjaciele! Dla-tego z wielką wdzięcznością pamiętamy o Was w codziennej modlitwie i w każdej Mszy Świętej odprawianej w pierwsze soboty miesiąca.”

Ta świadomość również towarzyszy także niepełnosprawnym, dla których wózek staje się Promieniem Miłosierdzia oświecającym drogę i przynoszącym uśmiech na twarzy, że są gdzieś daleko ludzie, którzy o nich pamiętają.

„Dlatego otrzymany od Was „Promyk Miłosierdzia” pomaga nie tylko konkretnym osobom, które otrzymały wózek, ale również pomaga nam budować naszą wspólnotę, naszą jedność i tożsamość. Widziałem radość i szczęście na twarzach tych którzy mogli usiąść na swoim wózku, którzy mogli poruszać kołami i którzy mogli ... wyruszyć w drogę”.

Drodzy w Panu!

Niech ziarno Bożego życia otrzymanego na chrzcie Świętym i ziarno Słowa Bożego rośnie i owocuje w życiu każdego i każdej z nas. Zróbmy wszystko, aby gleba naszego serca nie została porośnięta chwastami i kąkolem. Rozsiewajmy też wokół siebie ziarna prawdy, miłości i pokoju, „aby ludzie widzieli nasze dobre uczynki i chwalili Ojca naszego, który jest w niebie”. Niech też każda nasza droga i każda podróż, którą przebywamy będzie okazją do dawania świadectwa naszej wiary. Wspierając zaś misje miejmy świadomość, że wypełniamy pragnienie Chrystusa, „aby wszyscy ludzie byli zbawieni i doszli do poznania prawdy”. Amen

Przygotował: Ks. Jerzy Kraśnicki

Modlitwa Wiernych

Zgromadzeni na wspólnej modlitwie przy Ołtarzu Chrystusa z okazji Tygodnia Św. Krzysztofa, z gorącą wiarą i ufnością przedstawmy Ojcu Niebieskiemu nasze prośby i potrzeby:

1. Za Papieża Franciszka, wszystkich Pasterzy Kościoła, aby z odwagą i miłością rozsiewali ziarno Słowa Bożego w świecie. ***Ciebie prosimy ...***
2. Za misjonarzy i misjonarki, aby całym sercem wypełniali misyjny nakaz Chrystusa głoszenia Ewangelii na krańcach świata i nie zniechęcali się trudami. ***Ciebie prosimy ...***
3. Za kierowców, motocyklistów, rowerzystów i pieszych oraz wszystkich użytkowników dróg, aby szczęśliwie osiągnęli cel swoich podróży. ***Ciebie prosimy ...***
4. Za wszystkich Dobrodziejów i Przyjaciół MIVA Polska, którzy wspierają misjonarzy w zdobyciu środków transportu, aby cieszyli się szczególnym Bożym błogosławieństwem, zdrowiem i opieką Matki Bożej i św. Krzysztofa. ***Ciebie prosimy ...***
5. Za wszystkie służby na naszych polskich drogach i wszystkich związanych z ruchem drogowym, szczególnie Policjantów, Strażaków, Służbę Zdrowia, aby towarzyszyła im Boża opieka i błogosławieństwo i spotykali się z wdzięcznością ze strony ludzi. ***Ciebie prosimy ...***
6. Za zmarłych misjonarzy, dobrodziejów misji, tych którzy ponieśli śmierć w wypadkach drogowych oraz naszych bliskich zmarłych, aby Pan okazał im swoje miłosierdzie i przyjął do grona zbawionych. ***Ciebie prosimy...***
7. Za nas tutaj zgromadzonych, abyśmy z pomocą św. Krzysztofa potrafili nieść dobro innym i być świadkami miłości Boga. ***Ciebie prosimy ...***

Panie nasz Boże, wielbimy Cię i dziękujemy za każdą bezpieczną podróż. W Tobie pokładamy naszą ufność i mocno wierzymy, że Twoja łaska zawsze będzie nas wspierać. Prosimy o to przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

MODLITWA ZA KOŚCIÓŁ ŚWIĘTY

Boski nasz Zbawicielu, umiłowałeś swój Kościół aż do męki na krzyżu i zapewniłeś, że zostaniesz z nami aż do końca czasów. Wspomagaj, prosimy Cię Kościół nasz w jego zmaganiach. Sam głosiłeś, że między pszenicą rośnie również kłkol, spraw, aby słabość Twoich uczniów nie górowała nad świętością w Kościele.

Pomóż swoją łaską robotnikom w winnicy, wspomagaj kapłanów i miliony wiernych, aby znosząc ciężar dnia i upału, pracowali dla Twojej chwały i dla dobra wszystkich ludzi. Oby ziarno słowa Bożego padło na dobrą glebę i przyniosło plon wielokrotny. Każdy Twój wyznawca niech spełnia godnie swój obowiązek, gdziekolwiek postawiła go Opatrzność Boża, a wszystkim niech przyświeca wspólny cel - zbawienie wszystkich ludzi. Panie nasz, nazwałeś Kościół swoim królestwem na ziemi, gdzie Twoje panuje prawo, gdzie Twoja dobroć jest berłem, Twoja moc naszą nadzieją. Spraw, abyśmy pamiętając, że królestwo Twoje jest królestwem budującym się dopiero, nie szczędzili ofiar i zasłużyli na udział w wiecznym królestwie Twoim. Amen.

MODLITWY I MATERIAŁY

DO DUSZPASTERSTWA KIEROWCÓW

Modlitwa poświęcenia pojazdów i błogosławieństwa kierowców

- **Wspomożenie nasze w Imieniu Pana.**

Który stworzył niebo i ziemię.

- **Pan z wami.**

I z duchem twoim.

Boże, który mocą swojego słowa stworzyłeś cały wszechświat i dałeś człowiekowi władzę nad całym stworzeniem oraz moc doskonalenia świata według zamysłów Twojej woli; spraw, aby pojazdy, dzieło Twoje i pracy ludzkiej, dzięki Twemu błogosławieństwu służyły dla dobra człowieka, jego pracy i wypoczynku.

Za wstawiennictwem Matki Niepokalanej i św. Krzysztofa, patrona kierowców i podróżujących, ustrzeż Panie wszystkich, którzy będą korzystali z tych pojazdów, od wszelkich nieszczęść duszy i ciała, aby bezpiecznie mogli dojechać do wyznaczonego celu. Niech zebrani tu kierowcy i ich pojazdy będą pobłogosławione dla Twojej chwały i pożytku ludzkiego w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. *Amen.*

Akt zawierzenia kierowców Matce Bożej

Maryjo, nasza Królowo i Matko, zawierzamy Ci wszystkich kierowców i podróżnych, aby na trasach swojego pielgrzymowania zachowali mądrość Twojego widzenia ludzkich spraw, aby zawsze chronili i pomagali, aby okazywali kulturę i szacunek wobec wszystkich spotkanych na drodze i kierowali się miłością na drodze.

Zawierzamy Ci Matko tych, którzy w obecnym czasie pandemii służą pomocą i cierpliwie uczą przezorności na naszych drogach: lekarzy, pielęgniarki, policjantów, strażaków i drogowców. Zawierzamy Ci Maryjo, także misjonarzy i misjonarki i ich podróże po drogach i bezdrożach świata. Prowadź ich bezpiecznie, Maryjo, po misyjnych ścieżkach.

Pragniemy także wynagradzać szczerą i ufną modlitwą za tych kierowców, którzy spowodowali cierpienia i śmierć.

Przyjmij Matko, nasze zawierzenie i modlitwę, abyśmy byli świadkami Ewangelii.

Ty, która przyniosłaś na świat Chrystusa, pomóż nam nieść Jezusa Chrystusa innym ludziom, szczególnie tym, którzy Go jeszcze nie znają i wspomagaj nas na naszych drogach! Bądź nam zawsze Orędowniczką, abyśmy z Twoją pomocą zawsze bezpiecznie docierali do celu naszych podróży. *Amen*

O kulturze na drodze

Miłość niech będzie bez obłudy. ... W miłości braterskiej nawzajem bądźcie życzliwi. W okazywaniu czci jedni drugim wyprzedzajcie” (Rz 12, 9-10).

Niejednemu z nas przydarzyło się, że chcieliśmy się włączyć do ruchu z drogi podporządkowanej, a przez długi czas kierowcom pojazdów na drodze głównej nie przyszło do głowy, aby nam to umożliwić. Wypadałoby nieco zwolnić i zasygnalizować światłami – jak to jest powszechnie przyjęte wśród kierowców – i wpuścić oczekującego kierowcę. Wymaga tego coś co się nazywa „kulturą na drogach” lub kulturą drogową albo komunikacyjną. Jakkolwiek ruch na drogach jest regulowany prawem drogowym, to jednak nie jest możliwe by to prawo uregulowało drobniogowo wszystkie możliwe sytuacje na szosach i ulicach. Nakazy i zakazy wymagają jeszcze naszego ludzkiego podejścia. W ciągle nasilającym się ruchu drogowym, niezwykle ważne staje się odniesienie do innych użytkowników drogi, a więc wzajemna życzliwość, szacunek, cierpliwość, wyrozumiałość, uprzejmość, unika-nie agresywnych zachowań i umiejętność opanowania emocji. W ten sposób nasza jazda, prowadzenie pojazdów, korzystanie z dróg nabiera innego wymiaru, godnego człowieka.

Dokument Papieskiej Rady ds. Migrantów i Podróżnych dotyczący duszpasterstwa użytkowników drogi zwraca uwagę na wewnętrzną postawę inspirowaną Ewangelią z jej nowym przykazaniem – przykazaniem miłości: Ci, którzy znają Chrystusa, zachowują ostrożność na drodze. Nie myślą oni jedynie o sobie i nie martwią się zawsze tylko jak dotrzeć w wielkim pośpiechu do celu podróży. Zauważają ludzi, którzy towarzyszą im na drodze, że każdy z nich ma swoje własne życie i pragnie dotrzeć do celu podróży, każdy ma też swoje własne problemy. Widzą w każdym z nich braci i siostry, Bożych synów i córki. Taka postawa charakteryzuje chrześcijańskiego kierowcę (19).

Ten sam dokument w dalszej części wyraźnie mówi o potrzebie tworzenia kultury drogowej: Poprzez ścisłe przestrzeganie Kodeksu Prawa Drogowego, każdy powinien czuć się zobowiązany do tworzenia kultury drogowej opartej na szeroko pojętym zrozumieniu praw i obowiązków każdego oraz na właściwym zachowaniu wraz z tym co ono implikuje(44). Przytacza też nakaz św. Pawła Apostoła, który użytkownicy dróg powinni wziąć sobie do serca: *Miłość niech będzie bez obłudy... W miłości braterskiej nawzajem bądźcie życzliwi. W okazywaniu czci jedni drugim wyprzedzajcie” (Rz 12, 9-10).*

Sześć zasad kulturalnego kierowcy (na podstawie Książeczki Kierowcy)

- 1. Przynajmniej NIE UTRUDNIAJ:** nie tarasuj wyjazdu; nie utrudniaj skrętu; nie zmuszaj do zatrzymania (np. przy zjeździe z pasa włączyń); nie zajmuj więcej miejsca na parkingu niż koniecznie musisz.
- 2. Gdzie i kiedy możliwe UŁATWIAJ:** umożliwiał wyjazd z drogi nie posiadającej pierwszeństwa przejazdu; ułatwiał wyprzedzanie komuś, kto się bardzo śpieszy; zaczekaj, jeśli niedoświadczony kierowca ma trudności z opuszczeniem skrzyżowania; ułatwiał wykonanie manewru pojazdom wolniejszym i mniej zwrotnym; pamiętaj, że kierowca z innego miasta może mieć trudności ze znalezieniem właściwej drogi; pozwól przejść pieszemu, także w miejscu nieoznakowanym.
- 3. Czynn timer POMAGAJ innym użytkownikom dróg:** ostrzeż o zauważonym niebezpieczeństwie na drodze; zwróć uwagę innemu kierowcy na niesprawność jego pojazdu, on może o niej nie wiedzieć

(brak światła, nie-domknięte drzwi); pomóż kierowcy, który ma awarię; podwieź dziecko do szkoły; usuń przeszkodę z szosy; udziel informacji, jeżeli widzisz, że ktoś jej potrzebuje.

4. **PRZEPROŚ:** jeżeli utrudniłeś jazdę innym; przeproszenie nie zastąpi jednak dobrego zachowania na drodze.
5. **PODZIĘKUJ użytkownikowi drogi, który:** ułatwi ci wyjście z trudnej sytuacji; był wobec ciebie uprzejmy.
6. **UŚMIECHNIJ SIĘ:** życzliwość twoja wobec Innych i innych wobec ciebie jest wzajemnym ułatwianiem

Bezpieczeństwo ruchu drogowego i czynnik ludzki

W maju 2021 roku, został ogłoszony nowy „Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2021 – 2030”. Jest to program kompleksowy, bogaty w analizy i wskazania na konieczne kierunki działań, by poprawić stan bezpieczeństwa na drogach. Cel jest ambitny, bo ostateczną perspektywą jest „opcja zerowa”, czyli żeby nikt nie ginął na drogach i nikt nie odnosił ciężkich obrażeń.

Poprzedni taki plan był realizowany na przestrzeni lat 2013 – 2020. Był to program ambitny. Za główny cel tamtego programu postawiono zmniejszenie do końca 2020 liczby zabitych na drogach o połowę, a ciężko rannych – o 40 %. Autorzy nowego programu są realistami i przyznają: *„Niestety, analiza danych statystycznych oraz trendów za okres ostatnich 10 lat wskazuje, że pomimo dużego postępu w zakresie zmniejszenia liczby ofiar śmiertelnych i najciężej poszkodowanych poziom zagrożenia na polskich drogach jest niezadowolający i nadal odbiega od założonych celów. Będzie tak dopóty, dopóki będziemy odnotowywać choć jedną ofiarę śmiertelną na skutek wypadków na polskich drogach”*.

Gdzie naprawdę leży problem, że poziom bezpieczeństwa na drogach w Polsce jest ciągle niski? Sięgamy do samej istoty problemu: jest nim czynnik ludzki. Dokument ujmuje to tak: *„Człowiek i jego ograniczenia są punktem wyjścia dla kształtowania długofalowej polityki prewencyjnej oraz projektowania rozwiązań, które uwzględniając możliwość popełnienia błędu, w konsekwencji następstwa tego błędu minimalizują.(...) Nawet najlepiej skonstruowany – ograniczający konsekwencje błędów – system bezpieczeństwa ruchu drogowego nie okaże się do końca skuteczny w sytuacji, gdy jego użytkownicy nie będą przestrzegać zasad i reguł odnoszących się do zachowań stanowiących przyczynę lub okoliczność sprzyjającą w powstawaniu najcięższych w skutkach zdarzeń drogowych”*.

Jakie kategorie zagrożeń na drogach są obecnie kluczowe według autorów programu?

Mając na względzie fakt, iż najczęstszą przyczyną powstawania wypadków drogowych są ludzkie błędy, jako dominujące i mające największy wpływ na liczbę i ciężkość zdarzeń, można wskazać następujące czynniki i zachowania uczestników ruchu drogowego:

- Prędkość – jazda z nadmierną lub niedostosowaną prędkością jest największym wyzwaniem dla bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Alkohol i inne podobnie działające substancje – nietrzeźwość uczestników ruchu drogowego wynikająca ze spożycia alkoholu lub innych, podobnie działających substancji, jest jednym z kluczowych czynników zwiększających zagrożenie w ruchu drogowym.
- Prowadzenie pojazdów przy rozproszonej uwadze oraz w stanie zmęczenia – warunkiem wysokiego poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym jest m.in. wysoki poziom koncentracji kierowcy na odbywającym się wokół niego ruchu drogowym.

- Niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie pasów bezpieczeństwa oraz urządzeń przytrzymujących dzieci w pojazdach oraz innego wyposażenia ochronnego – brak stosowania lub niewłaściwe stosowanie urządzeń ochronnych w znacznym stopniu zwiększa konsekwencje wypadków drogowych. Do podstawowych elementów służących ochronie użytkowników ruchu drogowego należą pasy bezpieczeństwa oraz urządzenia podtrzymujące dzieci w pojazdach, a także kaski rowerowe i motocyklowe.

Możemy postawić pytania: Czy osiągnięcie tzw. „opcji zerowej” jest możliwe? Odpowiedź brzmi: raczej albo nawet na pewno - nie. Z czego to wynika taki realizm? Wynika właśnie z tzw. czynnika ludzkiego. Ludzkich błędów i ograniczeń, niestety, ale nie da się do końca usunąć. Można jednak, z pewnością przybliżyć się do takiego ideału. Potrzebne są jednak działania kompleksowe i zintegrowane, angażujące różne podmioty i ośrodki. Powinny to być działania realne, nie pozorowane albo idące na skróty. Działaniem na skróty może być np. koncentrowanie się na konsekwencjach karnych, gdzie groźba kary miałaby wymuszać określone zachowania na drodze i przestrzeganie przepisów drogowych, nie zaś szeroko rozumiana profilaktyka powiązana z edukacją i to od najmłodszych lat.

Ludzie wierzący powinni sprawę bezpieczeństwa na drodze potraktować nie mniej poważnie od innych, gdyż chodzi o sprawę życia i zdrowia człowieka, a ostatecznie o zbawienie człowieka. Zachowywanie zasad bezpieczeństwa na drogach dotyczy sfery moralnej życia człowieka, a ich łamanie i stwarzanie zagrożeń należy rozpatrywać w kategoriach grzechu. Ostatecznie chodzi bowiem o wypełnienie pierwszego i najważniejszego przykazania Bożego: przykazania miłości Boga i bliźniego. Motto Krajowego Duszpasterstwa Kierowców: *Kierujmy się miłością na drodze*. Spróbujmy więc spojrzeć na sprawę bezpieczeństwa na drodze z tej perspektywy.

Ks. Jerzy Kraśnicki
z-ca Krajowego Duszpasterza Kierowców

RACHUNEK SUMIENIA KIEROWCY

- Czy nie jestem egoistą na drodze?
- Czy nie używam złych słów, gestów...?
- Czy mam czas na modlitwę?
- Czy jestem życzliwy dla pieszych?
- Czy zawsze trzeźwy siadam za kierownicę?
- Czy dbam o stan techniczny pojazdu?
- Czy brawurą nie zagrażam życiu ludzi?
- Czy pomagam potrzebującym? Czy służę swoim pojazdem bliźnim w potrzebie?
- Czy przestrzegam zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego?
- Co mi sumienie szczególnie wyrzuca? Czy staram się to naprawiać?
- Odpowiem sobie szczerze: Jakim jestem kierowcą?

W SŁUŻBIE MISJOM

Misja wśród Masajów

Rozmowa z ks. Krzysztofem Kasprzakiem, misjonarzem z Tanzanii

Ks. JK: Księżu Krzysztofie, prawie 8 lat temu podjął Ksiądz pracę misyjną w Tanzanii. Czy przybycie do Afryki i zetknięcie się na żywo z Afrykańczykami, ich bogatą kulturą i zwyczajami było dla Księdza spełnieniem marzeń, oczekiwań i wyobrażeń? Czy też trzeba było szybko je weryfikować przy zderzeniu się z rzeczywistością?

Ks. Krzysztof K.: Zawsze, kiedy słyszałem fragment z Ewangelii: „Żniwo wprawdzie wielkie, ale robotników mało”, miałem wrażenie, że te słowa są skierowane bezpośrednio do mnie. Tak odczytałem najpierw swoje powołanie kapłańskie, a potem misyjne. Słyszałem, że brakuje w Tanzanii księży, a u nas w Polsce tego braku nie widziałem, więc zdecydowałem się wyjechać na misje.

Mogę przyznać, że przyjazd do Tanzanii miał w sobie to wszystko: było to spełnienie moich marzeń, oczekiwań i wyobrażeń. Ale też w pewnym sensie było to zderzenie się z totalnie inną rzeczywistością. Myślę, że jest to jak najbardziej naturalne. Trzeba być gotowym na to, że ludzie, którzy tam żyją, postrzegają świat inaczej niż my. Uważam też, że to człowieka uczy pokory. Zacząłem lepiej rozumieć, że nie najważniejszy jest nasz polski czy europocentryczny punkt widzenia świata i układanie go na naszą modłę, ale każdy człowiek, także Masajowie mają udział w kształtowaniu tego świata.

Ks. JK: Afryka, można śmiało powiedzieć, jest kontynentem o wielkiej różnorodności. Każdy jej kraj i region ma swoją specyfikę, zarówno pod względem geograficznym jak i kulturowym. Czym specyficznym odróżnia się Tanzania od innych afrykańskich krajów, patrząc przez doświadczenia dotychczasowej pracy misjonarskiej?

Ks. Krzysztof K.: Afryka jest kontynentem ogromnym, trzy razy większym od Europy. Jest kontynentem wielkiej różnorodności. Sama Tanzania jest też różnorodna. Żyje w niej 126 plemion, każde ma swój język i swoją kulturę. Oczywiście kultura tych plemion w wielu miejscach już gdzieś zanikła i niewiele plemion ją zachowało. Czym się Tanzania odróżnia od innych? Myślę, że mogę porównać tylko i wyłącznie z Kenią, którą kilka odwiedziłem. Wydaje się, że bezpieczniej czuję się w Tanzanii. Moim zdaniem, jeśli ktoś jeszcze nie był na tym kontynencie a o nim myśli, tak na prawdę ma na myśli Tanzanię. Pierwszy powód to safari po parkach narodowych wśród dzikich zwierząt (najstojniejsze Serengeti i Ngorongoro), kolejny powód to najwyższa góra Afryki - Kilimanjaro (dach Afryki), ostatni powód to Zanzibar (plaże).

Ks. JK: Od jakiegoś czasu kieruje Ksiądz parafią w Sunya w diecezji Arusha. Pracuje Ksiądz w dużej mierze wśród społeczności masajskiej, tego półkoczowniczego pasterskiego ludu, który zamieszkuje te tereny. Chciałbym się więc zapytać, jak Masajowie, którzy według wielu publikacji, są społecznością dość hermetyczną, przyjęli Księdza?

Ks. Krzysztof K.: Kiedy przyjechałem do Tanzanii w 2015 roku w sierpniu od razu skierowano mnie do szkoły języka suahili. Tam spędziłem cztery miesiące, a później wraz z ks. Markiem [Gizickim – red.] udałem się do diecezji Arusha, do parafii pod wezwaniem św. Jana Pawła II w Sunya. I tak ta posługa trwa w tym samym miejscu do dziś. Teren parafii to teren tzw. buszu, pól i pastwisk położony na wysokości od 1100 do 1600m n.p.m. W ciągu roku występują tu dwie pory deszczowe oraz pora sucha. Temperatura powietrza wynosi od 14° C do 28° C (poranki są najzimniejsze w lipcu i sierpniu). Teren przeważnie piaskowy. Na terenie parafii mieszkają plemiona: Masajowie, Kamba oraz Kaguru. Ludzie żyją głównie z uprawy roli i hodowli bydła. Uzyskane środki materialne ze sprzedaży uzyskanych dóbr

ledwo wystarczają na leczenie, edukację i zakup podstawowych artykułów ułatwiających funkcjonowanie. Ogólnie jest bardzo biednie.

Około połowę moich parafian stanowią Masajowie. Jest to pół koczowniczy pasterski lud. Nie odczułem, żeby byli bardzo hermetyczni. Od samego początku są bardzo gościnni, bardzo przyjacielsko nastawieni. Myślę, że tak każdy przez nich jest przyjęty. Wielu gości u mnie było i naprawdę jedyną barierą był język. Oni chcieliby z każdym porozmawiać, każdego przyjąć, zaferować poczęstunek, chociaż sami niewiele posiadają. Moje pierwsze spotkanie z Nimi było bardzo radosne, śpiewali pieśni, których wtedy nie rozumiałem. Otrzymałem o nich kocyk, taki jaki oni sami noszą, ozdoby różne naszyjniki i wykonany na tę okazję krzyż.

Ks. JK: Społeczność masajska, żyjąca w Kenii i Tanzanii nie jest zbyt liczna. Jednak zachowali oni swoją tożsamość kulturową. Nie dali się wchłonać przez inne plemiona i grupy etniczne. Ja obecnie wygląda ich sytuacja w Tanzanii? Jak wygląda obecnie ich styl życia w zmieniającym się szybko świecie, także w Afryce? Czy ich byt nie jest zagrożony?

Ks. Krzysztof K.: Społeczność masajska w Tanzanii to ponad 1 milion. Masajowie rzeczywiście zachowali swoją tożsamość kulturową. Myślę, że wynika to z tego, że tam decyzje podejmuje starszyzna, a starszyznę niełatwo przekonać, żeby coś się zmieniło, żeby zaszły jakieś poważne zmiany. Pilnują rzeczywiście swojej kultury. Nie raz to widziałem na własne oczy i dlatego są solą w oku innych plemion. Dalej organizują tradycyjne swoje święta, przekazują swoim dzieciom wiedzę na temat ziół. Każda mama uczy córkę wytwarzania biżuterii. Każdy ojciec uczy syna wypasu krów, owiec i kóz. Dalej ubierają się tak jak dawniej. Kultywują swoje wszystkie tradycje, podczas gdy inne plemiona je porzucili. Inne plemiona pozostały tylko przy zwyczajach związanych ze małżeństwem czy pogrzebem, poza tym ubierają się jak my. Europejczycy, poszli w stronę nowoczesnego świata i stracili swoją tożsamość. Masajowie w Tanzanii są traktowani jako ludzie drugiej kategorii. Narodziło się wiele stereotypów na ich temat, że jedzą bardzo dużo mięsa. Częściej mówią o nich ludzie, którzy w ogóle nigdy ich nie spotkali. Powtarzają tylko zasłyszane opinie.

Masajowie z uwagi na to, że są pasterzami, nie żyją w wielkich skupiskach, dlatego, że potrzebują miejsce na wypas krów. Zatem żyją w klanach i już się wiele nie przeprowadzają. Mężczyźni podróżują, więc widzą zewnątrz świat. I ta nasza nowoczesna kultura, wchodzi do nich drzwiami i oknami. Z drugiej strony są twardzi ludzie, więc nie myślę, żeby ich byt był zagrożony. Bo gdyby nawet nie mieli prądu i telefonów, oni sobie poradzą. Życie ich do tego przygotowało.

Ks. JK: Proszę powiedzieć, czy Masajowie są otwarci na Ewangelię i w ogóle na wiarę chrześcijańską? W jakim stopniu jest to społeczność schryścianizowana? Czy też chętnie trzymają się swoich tradycyjnych wierzeń afrykańskich?

Ks. Krzysztof K.: Historia chrześcijaństwa w Tanzanii ma ponad 150 lat, zaś na tych terenach, gdzie posługują, pierwsi amerykańscy misjonarze – Duchacze przybyli tu w 1954 roku. Póki co trwa pierwszy wiek chrześcijaństwa. Patrząc na naszą historię to Tanzańczycy to nasi młodszy bracia w wierze. Naszym zadaniem jest siać i Pan Bóg da wzrost wiary. Dopiero inni będą zbierać tego owoce. Potrzeba tu wielkiej pokory i ewangelizacji. Szacuje się że populacja Archidiecezji Arusha liczy około 2,5 mln. Inne plemiona - 1,5 mln, zaś Masajowie 1 mln (dane z 2010 roku, obecnie przy okazji Jubileuszu 60-lecia Archidiecezji został przeprowadzony spis ludności ale jeszcze czekamy na podsumowanie).

10% populacji Masajów jest ochrzczona w Kościele Katolickim, około 50% to protestanci a około 40% to ci, którzy trwają przy pierwotnej wierze. Moim zdaniem ich wierzenia są bardzo bliskie Ewangelii. Można by je streścić w trzech słowach monoteizm -rodzina – miłosierdzie. W naszej parafii od grudnia 2015 roku do Wielkanocy bieżącego roku ochrzcziliśmy ponad 2300 osób.

Ks. JK: **Praca ewangelizacyjna musi uwzględniać kontekst kulturowy danej społeczności. Masaj zostając chrześcijaninem powinien nadal pozostać Masajem. Żeby tak się stało potrzebny jest proces inkulturacyjny? Jak wygląda to w rzeczywistości wśród Masajów? Czy używany jest język masajski (maa) w liturgii? Jakie są specyficzne formy wyrazu wiary chrześcijańskiej, charakterystyczne dla Masajów, w liturgii i nie tylko?**

Ks. Krzysztof K.: Misjonarz znajduje się nieustannie na styku dwóch kultur. Z jednej strony ci, do których został posłany, a którzy zostali wychowani w innej kulturze, z drugiej on sam, który wyrósł w innej rzeczywistości. W Polsce pewnie sobie tego nie uświadamiamy, ale na misji widać to bardzo wyraźnie. To oczywiście bardzo ciekawe, ale jednocześnie bardzo wymagające. Myślę, że to też twórcze, bo otwiera człowieka na wiele rzeczy.

Ewangelizacja wśród Masajów uwzględnia też kontekst kulturowy tej społeczności. Ważnym wydarzeniem w ostatnim czasie było przetłumaczenie i wydanie Biblii katolickiej. Wcześniej musieliśmy używać Biblii protestanckiej, bez siedmiu ksiąg deuterokanonicznych. W ostatnim czasie w naszej parafii udało się wydać modlitewnik w języku masajskim. W tym modlitewniku jest modlitwa poranna, Anioł Pański, modlitwa wieczorna, modlitwa Duchowej Adopcji, Droga Krzyżowa, Różaniec, nabożeństwo Słowa Bożego odprawiane przez katechistów bez obecności kapłana. To jest bardzo wielka pomoc, może tu posłużyć jako modlitewnik, ale też może to posłużyć jako książka do nauki czytania w języku masajskim. Oprócz Pisma Świętego i tego modlitewnika nie ma innych ksiąg w tym języku. Mszę świętą rzeczywiście sprawujemy w języku masajskim. Charakterystyczną rzeczą dla Masajów jest to, że co roku wołają nas byśmy pobłogosławili ich krowy i kozy oraz zagrody, które pełnią funkcję stajni. To dla nich jest niezwykle ważne jako dla ludu pasterskiego.

Ks. JK: **Proszę teraz parę słów powiedzieć o języku masajskim..**

Ks. Krzysztof K.: Język masajski zalicza się do rodziny języków nilo-saharyjskich. Jest językiem tonalnym czyli znaczenie słowa czy całego zdania zależy od tonu. Kiedy masajowie rozmawiają to brzmi trochę jak śpiew. Zdanie w tym języku zaczyna się od **orzeczenia** potem **podmiot** i **dopełnienie** np. polska wersja - Mama niesie dziecko, masajska wersja - Niesie mama dziecko. (gdyby źle „zaśpiewać” to zdanie to Masaj może mieć wątpliwości kto kogo niesie). I na koniec ciekawostka: w tym języku nie ma słowa **mama** – u nich **Yieyio** (czytaj jejo)

Ks. JK: **Wspomniał Ksiądz o błogosławieństwie bydła i zagród, ale można się z różnych źródeł dowiedzieć, że mleko jest czymś szczególnym w tradycji masajskiej i używa się jego m.in. do błogosławieństwa i ma to szczególne znaczenie? Czy występują u nich też inne znaki ?**

Ks. Krzysztof K.: Gdy błogosławimy wodę, to zgodnie z tutejszymi tradycjami masajskimi, mieszamy ją z mlekiem, solą i miodem. Jest to przejaw wielkiej opieki Pana Boga, który nas obdarza tymi wielkimi swoimi darami, ważnymi dla naszego życia. Masajowie nie wyobrażają sobie życia bez mleka. Trudno im to zrozumieć. Nieraz dziwili się gdy przekonywałem ich że ten czy tamten z gości nie może pić mleka bo jest chory.

Ciekawą rzeczą jest, że dla Masajów ważne są pewne liczby. Np. liczba 1, która jest przez nich nie lubiana, symbolizuje samotność, a w samotności różne złe myśli do człowieka przychodzą. Masajowie bowiem zazwyczaj żyją we wspólnocie, w wielkiej rodzinie, życie zaś w pojedynkę to dla nich coś złego. Następnie liczba 3 kojarzy się z trzema osobami, które noszą zwłoki. Dawniej zwłok nie grzebano ale wynoszono poza wioskę, aby dzikie zwierzęta dopełniły sprawy. Po jakimś czasie wracano dla sprawdzenia sytuacji i w razie potrzeby zabijano np. kozę. O śmierci raczej mówią niechętnie, traktują ją jako część życia, ale o niej, jeśli nie trzeba, nie wspominają. Liczba 7 to według Masajów liczba symbolizująca przesyć, a z kolei liczba 6 jest dla nich idealna. O tyle to jest ważne w ewangelizacji, że mówimy o Jednym Bogu, co prawda w Trzech Osobach. Mówimy im o siedmiu Sakramentach, o siedmiu darach Ducha Świętego...

Dla nich jest to już za dużo, wystarczyłoby według ich kultury sześć. Tutaj jest ważne nasze zadanie, abyśmy szanując ich kulturę przekazali wiarę, taką jaka jest.

Ks. JK: Chciałbym zadać trochę osobiste pytanie, jak postługa Księdza wśród Masajów, zmieniła lub zmienia Księdza spojrzenie na Kościół, który jest posłany do wszystkich narodów?

Ks. Krzysztof K.: Posługując wśród Masajów, głosząc im Chrystusa, widzę jak bardzo chrześcijaństwo daje ludziom wolność. W innych religiach zdarza się, że jest narzucany strój, język, określone zachowania. A Masajowie chcą być chrześcijanami dlatego, że Kościół szanuje ich kulturę. Pewnie nie wszystkie ich zwyczaje są do pogodzenia z chrześcijaństwem, ale jeśli będziemy głosić Chrystusa, jeśli będą poznawać przypowieści Pana Jezusa, Jego naukę i będą nią żyli, powoli to się może zmieniać. Dla mnie to jest niesamowite, jak Jezus daje nam wolność.

Z pewnością, gdyby ktoś przyjechał do Tanzanii z Europy czy z Polski chciałby budować szkoły, żeby dzieci mogły się uczyć, chciałby drążyć studnie, żeby ludzie mieli wodę czy doprowadzić prąd, bo w Europie jest, a tu go nie ma. To oczywiście jest ważne, ale właśnie praca w Tanzanii pokazała mi, że te wszystkie braki, które chcielibyśmy naprawić, nie są tak naprawdę sprawą najistotniejszą. Nawet to, że mieszkają w domach z błota, nie jest problemem. Oni kładą akcent w innym, znacznie ważniejszym miejscu niż posiadanie. Są ze razem, cenią wspólnotę, potrafią lepiej się ze sobą komunikować niż my w żyjący w Europie, wiecznie zabiegani.... Przez tempo życia i cały ten pośpiech, nie zauważamy już wielu rzeczy, albo skupiamy się na tym, co nie jest najważniejsze w życiu. Tego nauczyła mnie Tanzania.

Ks. JK: Czy Ksiądz ma w pamięci jakieś szczególne wydarzenie, sytuację, doświadczenie ze swoich spotkań z Masajami...?

Ks. Krzysztof K.: Na co dzień spotykam się z Masajami więc tych wydarzeń było wiele. Ale jedno jest takie ważne dla mnie, kiedy przybyłem do pewnej wioski, gdzie dopiero rozpoczynałem moją pracę ewangelizacyjną, szef wioski przyszedł do nas prosić o Chrzest. Kiedy siedziałem wraz z dorosłymi w tej wiosce kobiety popatrzyły się na moją skórę i powiedziały mi, że moja skóra wygląda jak skóra małego dziecka. Do tamtej pory nie wiedziałem, że każde dziecko rodzi się białe, a dokładnie różowe i dopiero po urodzeniu, nabiera ciemnego pigmentu.

Ks. JK: Praca misyjna wymaga przemieszczania się, czy się tego chce czy nie chce. Misjonarz nie czeka, ale wyrusza w drogę. Nie może być wirtualny tylko realny, obecny wśród ludzi. Jak to wygląda w Księdza przypadku? Jak wiele miejsc Ksiądz regularnie odwiedza w ramach postługi misyjnej? Czym się Ksiądz przemieszcza?

Ks. Krzysztof K.: To prawda. Misjonarz nie czeka, aż przyjdą do niego ludzie, ale wyrusza w drogę. Wynika to z dużych odległości i rozległości parafii. Nasza parafia pod wezwaniem św. Jana Pawła II w Sunya ma 34 stacje, które rozrzucone są na 1000 km². Staramy się do każdej stacji dotrzeć przynajmniej raz w miesiącu. Pierwsze lata poruszaliśmy się tylko samochodem z 1997 roku, który pieszczotliwie nazywaliśmy dziadkiem i który do dziś nam służy. Od czterech lat dzięki wsparciu Miva Polska mam motocykl, dzięki któremu mogę sprawniej dotrzeć do wszystkich stacji, bo po ulewnych deszczach, w ostatnich latach, do niektórych stacji można dotrzeć tylko motocyklem. Odległości od głównego kościoła do poszczególnych punktów misyjnych wahają się od 2 km do 35 km. Drogi to ścieżki „buszowe”, szutrowe, piaski i mokradła. Nie ma w moim regionie dróg asfaltowych.

Ks. JK: Patronem Księdza jest św. Krzysztof, którego imię w j. greckim oznacza „Niosącego Chrystusa”. Czy oprócz tego, że jest On niebiańskim Opiekunem kierowców i podróżujących, inspiruje On także w realizacji powołania misyjnego?

Ks. Krzysztof K.: Zaraz na samym początku posługi w parafii św. Jana Pawła II moje imię „Krzysztof” zostało przetłumaczone w języku masajskim jako *Tanapa*. Jest to jest tryb rozkazujący od słowa „nieść”. Mam po prostu nieść Chrystusa. To jest jakby moje zobowiązanie. Z drugiej strony misjonarz to człowiek w drodze, więc jak najbardziej św. Krzysztof pomaga w tych podróżach, które są nieraz sporymi wyzwaniem, szczególnie w porze deszczowej. Nieraz gdy samochód ugrzązł w błocie albo w piasku, potrzeba była pomoc tutejszych ludzi. I ta pomoc zawsze przychodziła, chociaż działo się to nie na głównych, ale gdzieś na bocznych drogach. Bóg zawsze wysyłał mi pomoc w ludziach...

Ks. JK: Na koniec, jakie przesłanie misjonarskie chciałby Ksiądz przekazać kierowcom i wszystkim Dobroczyńcom MIVA Polska z okazji Tygodnia św. Krzysztofa?

Ks. Krzysztof K.: Z okazji Tygodnia Św. Krzysztofa wszystkim Dobroczyńcom MIVA Polska, wszystkim kierowcom pragnę przypomnieć, żeby spieszyli się powoli. Lepiej spóźnić się 5 minut niż skrócić sobie życie. Życzę szczęśliwych podróży i dziękuję za włączenie się w *Akcję Św. Krzysztof 1 gr za 1 km*, dzięki której, my misjonarze otrzymujemy tak wielką pomoc w postaci środków transportu.

rozmawiał: ks. Jerzy Kraśnicki

Pomoc MIVA Polska w 2022 roku

Motto MIVA Polska „**Niesiemy Chrystusa**” wytycza główne zadanie, do którego została powołana MIVA Polska – być w służbie powszechnej misji Kościoła poprzez wspieranie misjonarzy w zdobywaniu środków transportu. Pełnią one rolę służebną w realizacji dzieła głoszenia Ewangelii „aż po krańce ziemi”. Są one cennymi narzędziami w rękach misjonarzy. Służą też prowadzeniu dzieł dobroczynnych, w których wyraża się troska o całego człowieka: o jego sprawy wiary ale też życia codziennego takich jak ochrona zdrowia, edukacja, pomoc niepełnosprawnym, pomoc socjalna i rozwojowa. Oprócz pomocy skierowanej bezpośrednio do posługi misjonarzy, MIVA Polska wspiera także katechistów na misjach – świeckich miejscowych ewangelizatorów, którzy współpracują z misjonarzami. Pomaga wyposażyć ich w rowery, motocykle, motorowery, skutery czy małe ładzie. Dla osób borykających się z różnymi rodzajami niepełnosprawności w krajach misyjnych MIVA Polska za pośrednictwem misjonarzy i misjonek realizuje pomoc na wózki inwalidzkie.

Projekty zrealizowane ogółem

Liczba zrealizowanych projektów: **88**; Liczba zakupionych pojazdów: **844**

Łączna suma przekazana: **774.467 Euro**; Wartość całkowita projektów: **1.440.702 Euro**

Dokąd została przekazana pomoc?

Afryka i Madagaskar: **51** projektów w 19 krajach (najwięcej do Tanzanii – 10, RCA – 9 i Kamerunu – 9);

Ameryka Łacińska: **29** projektów w 9 krajach (najwięcej do Peru—8 i Ekwadoru – 6);

Azja: **8** projektów w dwóch krajach (Kazachstan—7 i Filipiny—1);

Kategorie realizowanych projektów wg przeznaczenia pojazdów

1. Na pojazdy do realizacji celów pastoralnych:

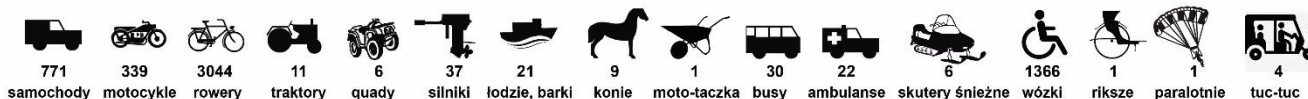
a/ dla misjonarzy – 43;

b/ dla misyjnych katechistów i animatorów pastoralnych – 11;

2. Pojazdy do realizacji medycznych:
  - a/ ambulanse – 1;
  - b/ do misyjnych centrów opieki zdrowotnej – 5;
3. Pojazdy do celów edukacyjnych — 5 (1 autobus, 2 busy, 2 samochody terenowe)
4. Pojazdy do działalności charytatywnej i rozwojowej – 2 (5 motocykli typu trycikle i 1 samochód terenowy do Domu Dziecka);
5. Wózki inwalidzkie: 447 w ramach 20 projektów;

Projekty zrealizowane przez MIVA Polska w 2000-2022

Modlitwa misjonarzy za Dobroczynców MIVA

(odmówiona na Jasnej Górze dn. 13 maja 2023)

My misjonarze obecni na XXII Ogólnopolskiej Pielgrzymce Kierowców w łączności z wszystkimi polskimi misjonarzami i misjonarkami pozostającymi w tym momencie na swoich misjach w prawie 100 krajach świata, stojąc przed Twoim Obliczem, Jasnogórska Pani, składamy naszą misjonarską wdzięczność za dzieło MIVA Polska i za wszystkie zakupione z pomocą MIVA pojazdy: za wszystkie samochody terenowe i osobowe, za ambulanse i busy, motocykle i rowery, szczególnie dla katechistów na misjach i dla uczniów w Afryce, za łódzie, silniki do łodzi i barki rzeczne, traktory i pojazdy śnieżne, za wózki dla niepełnosprawnych, a nawet zwierzęta pociągowe i wozy.

Nasza misyjna praca wymaga różnych środków transportu. Musimy często by w drodze żebyśmy jak najlepiej mogli wypełnić misję głoszenia Ewangelii, do której zostaliśmy posłani przez Kościół Przez Twoje, Maryjo, matczyne dłonie, pragniemy złożyć Panu Bogu i Tobie Matko nasza, dziękczynienie za wszystkich, którzy wspierają na wiele sposobów misjonarzy i dzięki którym mamy do dyspozycji pojazdy, abyśmy mogli wypełnić

Boże, błogostaw wszystkim kierowcom i ich rodzinom, którzy dziękując za szczęśliwe podróże w myśl *akcji 1 grosz za 1 kilometr* pomagają w zakupie środków transportu dla polskich misjonarzy. Prosimy Cię Maryjo: otaczaj ich swoją opieką. Niech także nasza misyjna modlitwa w każdą I-szą sobotę miesiąca będzie wyrazem misjonarskiej wdzięczności wobec wszystkich Dobroczynców i Współpracowników misji i dzieła MIVA, szczególnie Kierowców.

Maryjo Najświętsza, Jasnogórska Pani. Wspomagaj także nas, misjonarzy! Niech nie gaśnie w nas ewangeliczny zapał i gorliwość. Ochroniaj nas i broń przed niebezpieczeństwami podczas podróży po drogach i bezdrożach, przez dżunglę, busz czy sawannę, przez góry i po pustyniach, na szlakach wodnych czy po wiecznej zmarzlinie.

Maryjo, Królowo Apostołów, Maryjo niosąca Chrystusa, otaczaj opieką dzieło MIVA, błogostaw wszystkim Dobroczyncom, bądź nam niebieską Opiekunką na drogach życia i podróżowania. Amen.

RAPORT WPŁAT z diecezji z Akcji św. Krzysztof - 1 gr za 1 km

	2021	2022
ARCHIDIECEZJA BIAŁOSTOCKA	143 855,01 zł	134 532,45 zł
ARCHIDIECEZJA CZĘSTOCHOWSKA	119 872,70 zł	104 908,61 zł
ARCHIDIECEZJA GDAŃSKA	61 079,00 zł	50 550,12 zł
ARCHIDIECEZJA GNIEŹNIEŃSKA	69 748,22 zł	63 180,67 zł
ARCHIDIECEZJA KATOWICKA	208 948,62 zł	192 767,50 zł
ARCHIDIECEZJA KRAKOWSKA	486 814,49 zł	450 557,15 zł
ARCHIDIECEZJA LUBELSKA	55 308,00 zł	6 959,20 zł
ARCHIDIECEZJA ŁÓDZKA	74 562,95 zł	74 407,63 zł
ARCHIDIECEZJA POZNAŃSKA	217 083,52 zł	256 050,90 zł
ARCHIDIECEZJA PRZEMYSKA	84 393,67 zł	78 630,00 zł
ARCHIDIECEZJA SZCZECIŃSKO-KAM.	61 711,58 zł	53 640,40 zł
ARCHIDIECEZJA WARMIŃSKA	37 241,00 zł	37 509,50 zł
ARCHIDIECEZJA WARSZAWSKA	40 573,91 zł	25 498,00 zł
ARCHIDIECEZJA WROCŁAWSKA	109 902,42 zł	108 742,37 zł
DIECEZJA BIELSKO-ŻYWIECKA	182 335,38 zł	157 474,32 zł
DIECEZJA BYDGOSKA	35 355,50 zł	32 042,99 zł
DIECEZJA DROHICZYŃSKA	30 515,67 zł	29 319,50 zł
DIECEZJA ELBLĄSKA	24 871,06 zł	24 988,60 zł
DIECEZJA EŁCKA	90 090,58 zł	76 345,00 zł
DIECEZJA GLIWICKA	46 252,00 zł	53 024,20 zł
DIECEZJA KALISKA	95 540,60 zł	97 623,24 zł
DIECEZJA KIELECKA	207 776,22 zł	219 924,09 zł
DIECEZJA KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKA	42 069,91 zł	35 380,75 zł
DIECEZJA LEGNICKA	50 110,36 zł	48 924,15 zł
DIECEZJA ŁOMŻYŃSKA	94 762,35 zł	76 948,93 zł
DIECEZJA ŁOWICKA	22 050,00 zł	23 113,00 zł
DIECEZJA OPOLSKA	69 728,10 zł	65 608,00 zł
DIECEZJA PELPLIŃSKA	117 500,57 zł	133 791,90 zł
DIECEZJA PŁOCKA	42 275,80 zł	102 310,70 zł
DIECEZJA RADOMSKA	93 735,64 zł	134 023,09 zł
DIECEZJA RZESZOWSKA	85 595,00 zł	89 547,98 zł
DIECEZJA SANDOMIERSKA	98 518,86 zł	100 291,28 zł
DIECEZJA SIEDLECKA	162 497,13 zł	178 044,40 zł
DIECEZJA SOSNOWIECKA	61 661,00 zł	52 553,20 zł
DIECEZJA ŚWIDNICKA	27 735,77 zł	23 096,00 zł
DIECEZJA TARNOWSKA	254 190,50 zł	287 984,20 zł
DIECEZJA TORUŃSKA	54 043,51 zł	58 060,91 zł
DIECEZJA WARSZAWSKO-PRASKA	16 357,32 zł	26 977,01 zł
DIECEZJA WŁOCŁAWSKA	73 841,20 zł	97 753,50 zł
DIECEZJA ZAMOJSKO-LUBACZOWSKA	86 971,50 zł	93 272,16 zł
DIECEZJA ZIELONOGÓRSKO-GORZ.	54 797,72 zł	50 845,45 zł
ORDYNARIAT POŁOWY	8 510,00 zł	15 703,00 zł
	3 855 736,75 zł	3 920 595,35 zł

Podziękowanie za samochód terenowy do werbistowskiej parafii Wniebowstąpienia w Tindjassé w Togo

Drodzy Kierowcy i Dobrodzieje MIVA Polska! Musiałem przejechać aż 2000km po togijskich, tzn. bardzo wymagających drogach aby dotarło do mnie, że to nie jest sen ale, że naprawdę siedzę i kieruję zupełnie nowym samochodem, który bez przeszkód pokonuje wszelkie przeszkody. Tak się złożyło, że ufundowane przez MIVA Polska auto z napędem na cztery koła otrzymałem w pełnej porze deszczowej, a to oznacza dla nowego samochodu swoistego rodzaju „chrzest”. Dla orientacji podam, że w jedną z takich deszczowych niedziel przemieszczałem się do wspólnoty odległej o zaledwie 30 km od naszej Misji w Tindjassé przez „jedyne” półtora godziny. Wkrótce jednak zakończy się sezon deszczowy i choć wertepy w Nizinie Mô nadal pozostaną wertepami, to jednak nowym samochodem możliwe będzie bardziej komfortowe i bez obawy nagłego utknięcia docieranie do naszych 16 stacji. Wszystkim Dobrodziejom, a szczególnie Wam Drodzy Kierowcy, którzy aktywnie włączacie się w akcje organizowane przez MIVA Polska na rzecz zakupu pojazdów na misje, z całego serca dziękuję i w każdą pierwszą sobotę miesiąca ofiaruję za Was Mszę Świętą. Do mojego osobistego podziękowania dołączam również serdeczne Bóg zapłać w imieniu wszystkich wiernych z Parafii Wniebowstąpienia w Tindjassé. We wszystkich wspólnotach, gdzie wypowiadałem moją wdzięczność z powodu daru otrzymanego od Przyjaciół Misji z Polski, za każdym razem nasi parafianie reagowali spontaniczną radością i oklaskami.

Z serdecznymi pozdrowieniami, O. Wojciech Minta SVD, Togo

Siostry Józefitki z Monção z Brazylii wdzięczne za pomoc w zakupie samochodu

Nasza praca duszpasterska i misyjna w Monção w Brazylii dzięki nowemu samochodowi będzie mogła stać się bardziej owocna. Łatwiej i szybciej będziemy mogli dotrzeć do wiosek na terenie naszej parafii. Będziemy mogli łatwiej wyjść naprzeciw potrzebom mieszkańców, podejmując katechizację zarówno w mieście jak i w kaplicach dojazdowych, przygotowując ich do przyjęcia sakramentów świętych. Nasza parafia ma 67 kaplic do odwiedzenia. Zakupiony samochód jest nieocenioną pomocą także w naszej misyjnej wspólnotcie, gdyż mimo upływającego czasu miasto nadal jest słabo rozwinięte, więc bardzo wiele spraw, tj. zakupy, leczenie, sprawy bankowe, trzeba załatwiać w oddalonym o 50 km mieście Santa Inês.

Z całego serca pragniemy podziękować za to wielkie wsparcie i hojne serce, zdajemy sobie sprawę, że bez wsparcia ludzi dobrej woli, nie byłobyśmy w stanie wypełnić naszą posługę i powołanie misyjne. Dziękujemy wszystkim dobroczyńcom, którzy wspierają coroczną akcję MIVA Polska organizującą "Akcję św. Krzysztof", oraz inne akcje organizowane w ciągu roku. Nasza modlitwą i wdzięcznością ogarniamy wszystkich współpracowników i darczyńców Misji i MIVA Polska. Z radością i dumą w sercu niesiemy znak MIVA Polska naklejony na samochodzie, dając świadectwo o hojności serc Polaków. Wielu ludzi, z którymi współpracujemy docenia tych, którzy nas wspierają i pomagają, abyśmy mogli docierać z Dobrą Nowiną, nawet do najdalszych zakątków.

Wiemy dobrze, że nie każdy może zostawić rodzinę, ojczyznę i wyjechać na Misje, ale wszyscy w pewien sposób są misjonarzami. My tutaj, a ogromna rzesza w swoich środowiskach, dzieląc się hojnie dobrami materialnymi i duchowymi wspierając nas i nam towarzysząc duchowo. Tak wszyscy budujemy Królestwo Boże już tu na ziemi.

Wszędzie, dokąd docieramy zabieramy Was duchowo ze sobą, a naklejka na samochodzie z napisem MIVA Polska przypomina nam i tym, którym posługujemy, że dzięki hojności serc Polaków możemy na innym kontynencie w Brazylii nieść miłość.

Niech Dobry Bóg w swojej hojności udziela Wam potrzebnych łask i błogostawi na każdy dzień. Życzymy wszystkim kierowcom szerokich i bezpiecznych dróg. Bóg zapłać!

S.M. Dominika - Anna Kulik, Brazylia

Wdzięczność za motocykl do misji w Tolle w RCA

Chciałem serdecznie podziękować Wam za modlitwę i ofiary którymi wspieracie MIVA Polska, a przez to ułatwiacie nam misjonarzom realizować nasze ewangelizacyjne zadania. Dzięki Wam mogę cieszyć się motorem, który będzie mi służył w misyjnej pracy.

Do mojej misji w Tolle położonej w górzystym terenie Republiki Środkowoafrykańskiej, pod warunkiem, że nie pada, z wielkim trudem, można dotrzeć autem. Droga kończy się na rzece 3km przed wioską, w której znajduje się moja misja. Wraz z parafianami usypaliśmy „dywan” z kamieni, dzięki czemu w porze suchej, terenowym autem, rzekę Bee można pokonać jadąc. Gdy pada, jedynym środkiem dotarcia lub ewakuacji z misji jest motor. Jednak misja to nie tylko baza. To 5 wiosek z kaplicami przy różnych leśnych ścieżkach, z których najdalsza oddalona jest o 42 km, czyli około 2 godziny drogi motorem. Do jednej z nich jest zaledwie 10 km a droga, gdy jest sucho zajmuje 50 minut. Gdy pada oczywiście dłużej. Policzyłem sobie, że w ciągu ostatniego tygodnia siedząc na motorze spędziłem 11h.

Wcześniej jeździłem z katechistą, jego motorem, teraz będzie łatwiej, bo jazda we dwóch, na starym motorze z „zakrystią” i „kancelarią” na plecach nie jest najłatwiejsza. A przecież jadąc do wioski liczącej 7000 lub 3000 ludzi obok kielicha, lekcjonarza czy ornatu trzeba było zabrać jeszcze przenośne nagłośnienie czy jakieś ubranie na zmianę, gdyż nieraz docierało się brudnym po kolana w błocie. Ponadto ludzie czekają na różańce, krzyżyki. Jest też konieczność zabrania parafialnych dokumentów dla wiernych.

Bywało, że na składkę dostałem koziołka, drób czy warana. Więc w drodze powrotnej było nas więcej. Koziołek czy jaszczur na plecach, a kury jak nietoperze wisały na kierownicy, bo tak tu się je wozi. Z pewnością mając własny motor będzie łatwiej i bezpieczniej dotrzeć do wiernych z Ewangelią i sakramentami i za to wsparcie ułatwiające mi pracę serdecznie Wam dziękuję.

Ks. Paweł Turek FD Tarnów, RCA

Słowo wdzięczności za samochód terenowy dla misji Essiengbot w Kamerunie

Drodzy Ofiarodawcy i darczyńcy MIVA POLSKA i wszyscy Przyjaciele Misji, z całego serca pragnę Wam wszystkim podziękować za Waszą pomoc przy zakupie samochodu terenowego dla misji Essiengbot w Kamerunie.

Nazywam się Michał Chutkowski i jestem księdzem archidiecezji warszawskiej. Od ponad dwóch lat posługuję jako misjonarz w Kamerunie w diecezji Doume Abong-Mbang. W maju 2022 roku zostałem mianowany proboszczem dwóch parafii: par. Najświętszego Sakramentu w Essiengbot i par. św. Filipa Apostoła w Somalomo.

Obie parafie położone są w głębi tropikalnego lasu. Teren działalności naszej misji rozciąga się w promieniu ponad 50 km. (długość ok.100 km i szerokość ok. 50 km). Żeby dotrzeć do wszystkich moich parafian muszę pokonać ok. 400 km drogi gruntowej. W porze deszczowej często jest ona nieprzejezdna z powodu powalonych drzew i błota, a do niektórych miejscowości można dotrzeć tylko podczas pory suchej. Parafia i cała misja Essiengbot znajdują się w odległym obszarze, bez komunikacji z dużymi miastami. Nasza wioska Essiengbot oddalona jest o 120 km od większego miasta tej prowincji Abong-Mbang, oraz o 280 km od stolicy Yaounde.

Obie parafie liczą 80 wiosek w tym 50 wspólnot katolickich. Ludzie budują tu najczęściej domy z gliny, pokryte liśćmi palmowymi – rafią. Mały procent ludzi konstruuje domy z niepalonej cegły i pokryciem z blachy.

Ludność miejscowa uprawia tu orzechy ziemne, banany, maniok, makabo, pataty, kukurydzę, kawę i kakao. Cały region uważany jest za mało rozwinięty i potrzeba jeszcze wiele czasu, by nastąpił choćby minimalny jego rozwój. Obecnie z powodu braku duszpasterzy obie parafie pozostają pod moją opieką.

Jeszcze raz dziękuję MIVA POLSKA i wszystkim Ofiarodawcom za pomoc w zakupie samochodu, który jest niezbędny do posługi misyjnej w tym terenie. Równocześnie zapewniam o mojej modlitwie. Niech Wam wszystkim Pan Bóg błogosławi i stokroć wynagrodzi każde Wasze dobro. Bóg zapłać!

Ks. Michał Chutkowski FD archdiec. Warszawska, Kamerun

Wdzięczność z peruwiańskiej Amazonii za moto-furgon

W największą radością pragnę podziękować za otrzymane środki finansowe na zakup moto-furgonu. Pojazd ten został dostosowany do przewożenia pacjentów i pełni funkcję karetki pogotowania.

W sercu dżungli amazońskiej, nad rzeką Napo, w miejscowości Santa Clotilde, Wikariat Apostolski św. Józefa z nad Amazonki prowadzi od ponad 50 lat szpital dla lokalnej ludności. Ze 110 wiosek przybywają chorzy, aby leczyć się w naszym szpitalu i drogę z portu na oddział musieli pokonywać pieszo lub na noszach. W taki sam sposób ewakuowaliśmy pacjenta: wynoszony na noszach, inna osoba towarzysząca niosła butlę z tlenem, inna z kolei niosła kroplówkę i tak do każdego transportu potrzeba było przynajmniej sześć osób. Dzisiaj dzięki Dobroczyńcom MIVA Polska, pacjent przewieziony jest moto-furgonem z całym potrzebnym sprzętem medycznym do portu, skąd awionetką lub łódką motorową ewakuowany do miasta Iquitos. Drugą bardzo ważną funkcję jaką pełni pojazd to przywożenie pacjentów z miasteczka do szpitala. Santa Clotilde ma 10 dzielnic i z miesiąca na miesiąc staje się coraz większym terytorialnie miastem, więc bardzo często dostajemy telefony, że był jakiś wypadek, albo że kobieta w ciąży rodzi i trzeba pojechać, aby przywieść pacjenta.

Posiadanie własnego transportu do przewozu pacjenta, jest dla nas niezbędne i to dzięki wszystkim Ofiarodawcom i Przyjaciołom MIVA Polska stało się możliwe. Dla szpitala zbieranie sumy potrzebnej na pokrycie kosztu zakupu moto-furgonu było nie do osiągnięcia, a dzięki Waszej hojnej pomocy stało się to realne i pacjenci godnie i bezpiecznie mogą być transportowani z portu, ze szpitala i z własnego domu. Jest to dla nas ogromna radość, którą słowami nie potrafimy opisać, dlatego pozostaje mi tylko powiedzieć dziękuję.

Gabriela Filonowicz, świecka misjonarka z Peru

Podziękowanie za „Promienie Miłosierdzia” do Kamerunu

Drodzy darczyńcy MIVA Polska, a w szczególności uczestnicy akcji „Promienie Miłosierdzia”, z całego serca dziękuję wam za wasz dar dla naszych parafian z misji w Ayos w Kamerunie, kraju środkowozachodniej Afryki. Nasze miasteczko jest prowincjalną osadą na wschodniej granicy regionu centralnego położone nad dużą rzeką Nyong. Teren nieco pagórkowaty. Ludzie zajmują się przede wszystkim rolnictwem (kawa, kakao, maniok) oraz rybołówstwem, a pozostała część administracją, edukacją, miejscowym handlem. Większość ludzi pracuje tylko na wyżywienie dziennie.

Pod moją opieką duszpasterską znajduje się około dwa i pół tysiąca ludzi, z czego sześciuset jest regularnie w kontakcie z misją. Pośród nich uprzywilejowane miejsce mają ci, którzy są spychani na margines przez społeczeństwo, które patrzy na człowieka w kategoriach użyteczności. Jak się domyślicie są to dzieci, osoby starsze i schorowane. Dzięki waszej akcji, aż 25 osób, które były skazane na siedzenie na ziemi, a ci co mają nieco więcej szczęścia – na jakiejś wylewce betonowej, mogli otrzymać wózek inwalidzki. Inni dzięki nim, będą mogli przemieszczać się wokół domu, zobaczyć coś więcej niż cztery ściany, jak to nazywają – ich dziupli, ale to co jest najwspanialsze, to przywrócenie godności ludzkiej. Nie tylko poczucie, że ktoś pamięta o mnie, ale i że troszczy się o moje warunki życia, czyli poczucie, że moje życie jest ważne w czyich oczach. Raz jeszcze dziękuję wam za ten szlachetny dar. Z naszej strony zapewniamy was o modlitwie. Ngan!

o. Wojciech Jeziorski OSPPE, Ayos, Kamerun

PROŚBY OD POLSKICH MISJONARZY I MISJONAREK DO MIVA POLSKA O POMOC W ZAKUPIE ŚRODKÓW TRANSPORTU REALIZOWANE W ROKU 2023*

Prośby z Afryki:

MADAGASKAR, archidiec. Antananarivo – motocykl do pracy pastoralnej i administracyjnej w obłackiej parafii w Antananarivo w dzielnicy Soavimbahoaka – o. Grzegorz Janiak OMI; MADAGASKAR, archidiec. Fianarantosa – skuter do pracy dziennikarsko-duszpasterskiej Centrum produkcji audiowizualnej OMIFILM w Fianarantosa – o. Henryk Marciniak OMI; BURKINA FASO, archidiec. Ouagadougou – 2 motocykle dla wspólnoty Ojców Białych do pracy pastoralnej w Ouagadougou – o. Adam Choma MAfr.; BURKINA FASO, archidiec. Ouagadougou – samochód osobowy do domu Sióstr Maryi Gwiazdy Porannej w Ouagadougou – s. Urszula Rościszewska - Siostry Maryi Gwiazdy Porannej; ZAMBIA, diec. Mansa – samochód ciężarowy 4x4 do misji salezjańskiej w Kazembe – ks. Jacek Garus SDB; KAMERUN, diec. Doume Abong-Mbang - samochód ciężarowy(light truck) do prac budowlano-remontowych budynków kościelnych w diecezji Doume – ks. Eugeniusz Bednarek FD Gniezno; KAMERUN, diec. Mbalmayo - samochód terenowy pick-up do pracy pastoralnej w paulińskiej misji w Ayos – o. Wojciech Jezierski OSPPE; TANZANIA, archidiec. Arusha - motocykl do pracy pastoralnej w par. pw. św. Jana Pawła II w Sunya - ks. Adrian Karwowski FD Białystok; RPA, diec. Umzimkulu - samochód terenowy pick-up D/C do pracy pastoralnej w paulińskiej parafii w Centocow – o. Paweł Kaczmarek OSPPE; RCA, diec. Kaga-Bandoro – 4 motocykle dla 4 parafii z diecezji Kaga-Bandoro - bp Tadeusz Kusy OFM; MALAWI, diec. Nkhatakota - samochód terenowy pick-up S/C do misji św. Pawła w Nkhatakota – ks. Czesław Leńczuk SDB; MADAGASKAR, diec. Manajara – samochód terenowy pick-up D/C do pracy pastoralnej w werbistowskiej parafii w Ambohinihoanana – o. Adam Brodzik SVD; RPA, diec. Umzimkulu - samochód terenowy pick-up S/C do misji Sióstr Służebniczek Starowiejskich w Mahobe - s. Krystyna Mieszczak; MADAGASKAR, diec. Morombe - 2 motocykle dla wspólnoty misjonarzy Świętej Rodziny w Ankazoabo do pracy pastoralnej – o. Ludwik Wawrzeczek MSF; WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ, diec. Yopougon – bus 15-miejscowy dla potrzeb Sem. Duchownego „Redemptoris Mater” i do pracy ewangelizacyjnej w 4 diecezjach – ks. Tomasz D. Kubala; MOZAMBIK, diec. Nacala – samochód terenowy używany pick-up do grupy misjonarzy świeckich kombonianów do pracy socjalnej, realizacji projektów edukacyjnych i zdrowotnych w parafii Carapira - Bartłomiej Tumiłowicz; GHANA, diec. Ho – samochód terenowy pick-up D/C do nowej misji OMI w Agbenoxoe – br. Rafał Dąbrowski OMI; BURUNDI, diec. Rutana – samochód terenowy pick-up D/C do Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Musongati – o. Fryderyk Jaworski OCD; BURKINA FASO, archidiec. Ouagadougou – 1 motocykl dla wspólnoty Ojców Białych do pracy pastoralnej w Ouagadougou - o. Adam Choma MAfr.; ZAMBIA, diec. Kabwe - samochód terenowy S/C 4x4 Pick-up do pracy pastoralnej w misji Mpunde – ks. Adam Pergół FD Płock; KENIA, diec. Morogoro – samochód terenowy pick-up 4x4 do domu formacyjnego OFM i parafii w Morogoro – o. Placyd Jacek Górka OFM.

Prośby z Ameryki Łacińskiej:

MEKSYK, diec. CD. Valles - używany samochód terenowy do pracy pastoralnej w parafii MB z Guadelupe w El Pajul – o. Sławomir Kurowski CSSp; EKAWDOR, diec. Tulcan – samochód osobowy na potrzeby domu zakonnego OFMConv i pracy pastoralnej w Tulcan - o. Damian Pietrowski OFMConv.; WENEZUELA, diec. Upata – samochód terenowy pick-up do celów logistycznych medycznej pomocy i stomatologicznej organizowanej przez Pallotyńców oraz do pracy pastoralnej w parafii pallotyńskiej w Upata – ks. Tadeusz Popiołek SAC; NEVIS, diec. St. John’s – Basseterre – samochód osobowy do pracy ewangelizacyjnej na karaibskiej wyspie Nevis(West Indies) – o. Piotr Palkowski SVD; KUBA, diec. Santa Clara – 2 skutery elektryczne dla katechistów z parafii Cmajuani - ks. Marek Gubernat MSF; PERU, Prałatura Ap. Moyobamba – samochód terenowy do pracy pastoralnej w parafii św. Rocha i św. Teresy w Jepelacio – ks. Grzegorz Kubalica FD Tarnów; BRAZYLIA, diec. Bom Jesu dal Lapa – samochód suv do pracy pastoralnej i socjalnej oo. Redemptorystów w parafii Dobrego Jezusa z Groty – o. Wiesław Groń CSsR; PERU, Wikariat Apostolski San Jose de Amazonas w Iquitos – motocykl do pracy pastoralnej na terenie Wikariatu – ks. Rafał Kipigroch FD Częstochowa; BRAZYLIA, archidiec. Kurytyba – samochód osobowy dla wspólnoty zakonnej i przedszkola Sióstr Józefitek w Kurytybie – s. M. Doris (Dorota Teresa) Kulik CSSJ; BOLIWIA, diec. Oruro – samochód do pracy pastoralnej w parafii św. Marcina de Porres w Oruro – ks. Aleksy Pliszczyński.

Prośby z Azji i Oceanii:

KAZACHSTAN, Administratura Ap. Atyrau – samochód osobowy(SUV) do parafii NSJ w Atyrau – ks. Aleksander Kalinouski FD Warszawa; KIRGISTAN, Administratura Ap. Biszkek - Samochód bagażowo-ciężarowy(używany) do prac związanych z budową katedry w Biszkeku oraz transportowaniem pomocy humanitarnej w Biszkeku – br. Damian Wojciechowski SJ; PAPUA NOWA GWINEA, diec. Kundiawa – samochód terenowy do pracy pastoralnej w parafii Koge – ks. Łukasz Hołub FD Przemyśl; TURCJA, arch. Smyrna – samochód osobowy do pracy ewangelizacyjnej w parafii NMP z Lourdes w Izmirze – ks. Ireneusz Bochyński FD Łódź; KAZACHSTAN, archidiec. Astana – samochód osobowy do pracy pastoralnej w parafii w Aksu i parafii Ekibastuz (k. Pawłodaru) – ks. Piotr Kara FD Sandomierz; KAZACHSTAN, diec. Karaganda – samochód osobowy do pracy pastoralnej w parafii Przemienienia Pańskiego w Żezkazganie – ks. Paweł Martyniuk FD Zamość-Lubaczów; Papua Nowa Gwinea, archidiec. Mount Hagen – samochód ciężarowy dla potrzeb Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Ruqst – ks. Bogdan Świerczewski CSMA; Papua Nowa Gwinea, diec. Goroka – samochód terenowy do pracy pasterskiej w diecezji Goroka – Bp Walenty Gryk SVD.

Prośby o rowery i motocykle do posługi katechistów misyjnych:

KAMERUN, archidiec. Garoua – 30 rowerów dla katechistów z parafii Figuil - o. Alojzy Chrószcz OMI; WENEZUELA, diec. Guarenas – 10 rowerów i 4 motocykle dla katechistów z Guarenas - ks. Andrzej Tekieli SAC; TANZANIA, diec. Nkhotakota – 30 rowerów dla uczniów SzP Sióstr OSF w Fumagila-Mwanza - s. Daniela M. Pałubicka OSF; PAPUA NOWA GWINEA, diec. Wewak – 62 rowery dla katechistów parafii św. Wawrzyńca w Dagua i Matki Bożej Nieustającej Pomocy w But – ks. Marek Sobotta FD Opole; KAMERUN, diec. Kumbo - 2 motocykle do posługi głównych katechistów w parafiach diecezji Kumbo - s. Lucyna Wajda CSSMA; BOLIWIJA, diec. San Ignacio de Velasco - 2 motocykle do posługi świeckich współpracowników pastoralnych (agentes pastorales) – szafarze Komunii św. i liderzy nabożeństw Słowa Bożego – o. Wojciech(Adalberto) Mazur OFM;

Prośby o inne pojazdy

Papua Nowa Gwinea, diec. Wewak - Łódź motorowa do pracy pastoralnej i transportu materiałów dla Parafii św. Józefa w Ambunti – ks. Grzegorz Kasprzycki FD Sandomierz; BOLIWIJA, archidiec. Cochabamba - Mini-kombajn-zbożowy dla gospodarstwa parafialnego w Cocapata - ks. Kazimierz Chowaniec Sch.P.

Prośby o wózki dla niepełnosprawnych na misjach – „Promienie Miłosierdzia”

ANGOLA, diec. Kaxitu – 8 wózków standardowych dla niepełnosprawnych pod opieką Sióstr Salezjanek w Luandzie - s. Maria Domalewska FMA; ARGENTYNA, diec. Quilmes – 12 wózków (9 standardowych i 3 specjalistyczne) do parafialnego domu starców dla bezdomnych i osób samotnych w parafii św. Piotra i Pawła w Quimili – ks. Eugeniusz Milewicz FD z diecezji świdnickiej; ARGENTYNA, diec. San Roque – 3 wózki standardowe dla potrzebujących w parafii w Juan Jose Castelli – ks. Łukasz Wałowski FD z archidiecezji lubelskiej; BOLIWIJA, archidiec. La Paz – 20 wózków standardowych dla osób z parafii Księża Werbistów w La Paz - o. Marcin Domański SVD; BOLIWIJA, Wikariat Ap. Nuflo de Chavez – 4 wózki standardowe (1 dla dziecka i 3 dla dorosłych) dla osób z parafii Matki Bożej Królowej Pokoju w El Puente – ks. Tomasz Kaczor FD z diecezji tarnowskiej; BOLIWIJA, Prałatura Ap. Aiquile – 1 wózek specjalistyczny dla niepełnosprawnej kobiety z parafii w Ivirgarzama pod opieką Sióstr Albertynek – s. Ligorja Maria Bendarczyk; BRAZYLIA, Prałatura Ap. Tefe – 47 wózków standardowych dla niepełnosprawnych z parafii św. Teresy z Avila w Tefe - ks. Piotr Schewior FD z diecezji kaliskiej; BURUNDI, diec. Ngozi – 10 wózków standardowych – 4 dla osób indywidualnych i 6 do ośrodka zdrowia Sióstr Kanoniczek Ducha Świętego w Buraniro – s. Adela Lenzion CSS; CHILE, diec. Iquique – 2 wózki standardowe dla osób z misji Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi w Iquique – s. Małgorzata Zima FMM; EKWADOR, diec. Daule – 20 wózków standardowych (1 dla dziecka i 19 dla dorosłych) dla osób pod opieką Caritas diecezji Daule – bp Krzysztof Kudławiec, Ordynariusz diecezji Daule; EKWADOR, archidiec. Portoviejo – 24 wózki standardowe dla os z parafii w Manta – ks. Janusz Wielgos FD z archidiecezji częstochowskiej; EKWADOR, diec. Portoviejo – 46 wózków standardowych dla osób z parafii św. Kajetana w Chone oraz z parafii św. Antoniego w diecezji Poroviejo – ks. Dariusz Miąsik, FD z diecezji rzeszowskiej; JORDANIA, diec. Petry i Filadelfii – 3 wózki (2 standardowe i 1 specjalistyczny) dla niepełnosprawnych pod opieką Wspólnoty Sług Ewangelii Miłosierdzia Bożego w Annamie – s. Magdalena Obarska SEMD; KENIA, archidiec. Nairobi – 20 wózków standardowych (15 dla dzieci i 5 dla dorosłych) dla osób pod opieką Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi oraz w Małym Domu św. Józefa dla dzieci niepełnosprawnych fizycznie w Kispaina – s. Urszula Pietrzak FMM; KENIA, diec. Malindi – 21 wózków (13 wózków trzykołowych, 5 standardowych i 3 dla dzieci) do potrzebujących z misji Sióstr Misjonarek Św. Rodziny w Madunguni - s. Katarzyna Jakubczak MSF; KENIA, diec. Meru – 15 wózków dla niepełnosprawnych dzieci z centrum dziennego pobytu w Laare prowadzonego przez Małe Misjonarki Miłosierdzia – s. Alicja Kaszczuk; MEKSYK, diec. Cd Valles – 11 wózków standardowych dla osób z parafii misjonarzy Ducha Świętego w Pujal – o. Sławomir Kurowski CSSp; MOZAMBIK, diec. Nacala – 44 wózki standardowe (14 dla dzieci i 30 dla dorosłych) dla niepełnosprawnych z parafii i misji kombonianów w Carapira – świecki misjonarz kombonianin Bartłomiej Tumiłowicz; PARAGWAJ, diec. San Lorenzo – 15 wózków (10 standardowych i 5 specjalistycznych) do hospicjum Oo. Franciszkanów Konwentalnych przy Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Areguá - o. Marek Sowiński OFMConv; PERU, Prałatura Ap. Moyobamba – 29 wózków standardowych dla niepełnosprawnych z parafii św. Filipa Apostoła w Soritor – ks. Paweł Chudzik FD z diecezji opolskiej; PERU, diec. Calla – 14 wózków standardowych (1 dla dziecka i 13 dla dorosłych) dla niepełnosprawnych z dzielnicy biedny w Limie - s. Barbara Żaba, misjonarka ze Zgromadzenia Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej; TANZANIA, diec. Musoma – 59 wózków (57 trzykołowych i 2 standardowe) dla osób z misji Kiabakari - ks. Wojciech Kościelniak FD z archidiecezji krakowskiej; TANZANIA, diec. Mtwara – 3 wózki standardowe (1 dla dziecka i 2 dla dorosłych) dla niepełnosprawnych z misji Sióstr Benedyktyn w Mtwara – s. Karolina Pasek OSB; UGANDA, diec. Kampala – 15 wózków standardowych dla osób z misji Ojców Franciszkanów Konwentalnych w Matugga – o. Józef Matuła OFMConv.; ZAMBIA, diec. Mpika – 7 wózków standardowych (1 dla dziecka i 6 dla dorosłych) dla niepełnosprawnych z misji Mwandi Zgromadzenia Słowa Bożego – o. Roman Janowski SVD; ZAMBIA, diec. Livingstone – 5 wózków standardowych (4 dla dzieci i 1 dla dorosłego) dla niepełnosprawnych z ośrodka dziennego pobytu i szkoły dla dzieci z głębokim upośledzeniem w Livingstone – s. Agnieszka Kobiałka SSPS; ZAMBIA, archidiec. Lusaka – 50 wózków standardowych do 3 szpitali i 2 hospicjów archidiecezji Lusaka – ks. Wojciech Łapczyński FD z diecezji toruńskiej; ZAMBIA, archidiec. Lusaka – 23 wózki standardowe (9 dla dzieci i 14 dla dorosłych) dla osób z parafii św. Mateusza Mulumba w Lusace - ks. Andrzej Reut SDB; RCA, diec. Kaga-Bandoro – 5 wózków trzykołowych z napędem ręcznym dla osób z diecezji Kaga-Bandoro – bp Tadeusz Kusy OFM;

* Stan z dnia 1.06.2023. Wykaz zawiera prośby realizowane przez MIVA Polska od 1 stycznia 2023. Nowe prośby od misjonarzy napływają do biura MIVA Polska na przestrzeni całego roku

POJAZDY MISYJNE ZAKUPIONE Z POMOCĄ MIVA POLSKA W 2022 ROKU

